

ABM-utvikling
Postboks 8145 Dep

0033 OSLO

Styrking av regionalt ABM-samarbeid om teknologi og formidling - søknad om planleggingsmidler

Nordland fylkeskommune søker med dette om kr 500 000 til å utvikle en handlingsplan for ABM-samarbeid og nettbasert formidling av digital kulturinformasjon i Nordland fylke.

Bakgrunn

Nordland fylkeskommune (NFK) har organisert arbeidet med arkiv, bibliotek og museum i en egen ABM-enhet som omfatter Nordland fylkesbibliotek (NFB), Arkiv i Nordland (AiN) og fagpersonalet for museum. Enheten har virket i fire år og satt i gang flere samarbeidstiltak både innad og utad med sikte på å samordne aktivitet og infrastruktur innen ABM-sektoren. Tilsvarende tiltak er også utført av for eksempel museene i fylket, av kommuner og ymse aktører på ad hoc-basis. Vi kan nevne:

- Samarbeid mellom NFB og AiN om produksjon og distribusjon av digital audiovisuell informasjon via felles IT-server, men med formidling gjennom institusjonenes respektive nettsteder – og på hverandres nettsteder når det er relevant. NFB og AiN produserer også andre typer digital informasjon som artikler, utstillinger og filmer
- Samarbeid mellom de konsoliderte museene i Nordland og Arkiv i Nordland i ABM-u-prosjektet *Arkiv i museum*. Et viktig element i prosjektet er å planlegge en felles arkivdatabase (ASTA) for aktørene og gjøre den tilgjengelig for registrering ved alle museumsenhetene og ved AiN, og legge all ikke-klausulert digital arkivinformasjon tilgjengelig for publikum ved søk på Internett.
- Museene i Nordland har opprettet en driftsorganisasjon, "IT-Nordland", for å betjene museene med IT-infrastruktur og aktuelle informasjonssystemer som Primus, ASTA og Tidemann. IT-Nordland har utviklet bruk av Citrix slik at en kan benytte web-grensesnitt også for systemer som ikke foreligger i web-versjon. NFK ønsker å knytte seg til dette samarbeidet for blant annet å samordne kataloginformasjon for fotos og arkiv (jfr. forrige kulepunkt) med tilsvarende informasjon i egne institusjoner, og kunne formidle informasjon fra systemene til publikum.

- NFB samarbeider med folkebibliotekene om bokkataloger med sikte på samsøk til alle bibliotekene. NFB har også etablert musikkbibliotek som tar sikte på å dokumentere fylkets musikkliv. Arbeidet foregår i samarbeid med aktører i musikklivet, innenfor ABM-sektoren og med relevante forskingsmiljø som Høgskolen i Nesna, og mye av det som samles inn og produseres, er i digital form – både musikkverk og metainformasjon.
- AiN samarbeider regionalt og nasjonalt med sikte på gode ordninger for bevaring og formidling av elektroniske arkiv fra kommunal og fylkeskommunal sektor – men også fra privat sektor.
- Kulturinstitusjoner ved NFK planlegger å etablere et geografisk informasjonssystem som skal publisere NFKs stadnamnbase, SEFRAK-informasjon, informasjon om andre kulturminner, verneplaner og annen relevant informasjon.
- NFK driver Kulturnett Nordland som samarbeider med ABM-institusjoner og andre kulturaktører med sikte på å være et knutepunkt for kulturlivet i Nordland på Internett.

Vurdering av dagens situasjon

En erkjennelse så langt er at dette arbeidet foregår i stor grad fragmentarisk og på prosjektbasis. Det er heller ikke så overraskende siden arbeidet til dels foregår i avgrensa deler av ABM-miljøet i fylket eller i samarbeid mellom noen av aktørene, og at innsatsen skjer med sektorvise og avgrensa målsetninger. Vi mangler oversikt over digitalt materiale, vi mangler en overordnet plan og målsetning for arbeidet, og vi mangler en gjennomtenkt strategi for hvordan vi skal oppnå størst mulig effekt for publikum ved det arbeidet som gjøres.

Nordland fylkesting vedtok i 2006 en ny kulturstrategi. Vi ser nå at de utfordringene vi står overfor med samorda formidling av digital informasjon på kulturområdet og samarbeid om teknologiske løsninger ikke ble prioritert godt nok ved behandlingen.

Vi ser imidlertid tilbudet fra ABM-utvikling som en mulighet til å sette kreftene inn på disse oppgavene, og vil i det følgende skissere et mulig opplegg for en handlingsplan for Nordland.

1) Hovedpunkt i handlingsplanen

- a) Utarbeide plan og organisering for felles formidling av digital kulturinformasjon i Nordland for alle aktører innen fagfeltet, i første omgang med NFK, kommunene, museene og representant for brukergrupper som deltakere.
- b) Utrede teknologiske løsninger som gjør det mulig å samordne og publisere informasjon fra ulike kilder gjennom en felles portal.
- c) Utrede behovet for kompetanse og kompetanseutvikling på området.
- d) Kartlegge hva som finnes av digital informasjon, og utrede etablering av en ”digitaliseringsfabrikk” for effektiv konvertering av alle typer analog informasjon til digitalt format.

- e) Vurdere differensierte formidlingsmåter for å imøtekomme ulike gruppers behov og stimulere mennesker med ikke-norsk kultur- eller språkbakgrunn eller andre minoritetsgrupper til å søke informasjon, fundert på universell utforming.

2) Aktuelle problemstillinger

- a) "Ikke finne opp kruttet på nytt"
Viktig å orientere seg i det som er gjort på dette feltet fra før og utnytte kunnskap og erfaringer fra m.a. pilotprosjekt i Sogn og Fjordane.
- b) "Etablere nytt eller bygge på det bestående"
Bør NFK være ansvarlig for oppgavene, eller bør det etableres et nytt organ med deltakelse fra kommuner og institusjoner? Bør formidlingsoppgavene integreres i Kulturnett Nordland, eller er det formålstjenlig å lage en spesialportal for oppgaven?
- c) Vurdere rettighetsspørsmål knyttet til dokument av åndsverksmessig karakter (bilder, musikk, tekst m.v.), og søke ordninger som gir optimal mulighet til publisering.
- d) Viktig å utnytte det brede informasjonstilfanget og utforme helhetlige informasjonssøk slik at brukerne kan få svar fra alle relevante kilder på sine forespørsler.
- e) Klassifisering av informasjon for optimal søking. For eksempel vurdere verdien av å stedfeste objekter som bilder, informasjon om museums-gjenstander m.v.
- f) Vurdere behovet for informasjonsvirksomhet for å gjøre tiltaket kjent og tilgjengelig.

3) Målgrupper

Planen bør drøfte hvilke målgrupper vi skal søke å nå. I tillegg til det alminnelige publikum kan det være grupper som trenger spesiell tilrettelegging ved formidlingen, og det kan være grupper som har spesiell nytte av informasjonen, som:

- a) Barn og unge
- b) Funksjonshemma
- c) Eldre
- d) Spesielle kultur- og språkgrupper
- e) Off. forvaltning
- f) Skoleverket
- g) Forskningsinstitusjoner
- h) Media
- i) Reiselivsnæringen
- j) Kulturbasert næringsvirksomhet
- k) og flere

4) Samarbeidspartnere

De konsoliderte museene i Nordland: Museum Nord, Salten Museum og Helgeland Museum, Norsk Luftfartsmuseum, kommunene i Nordland og de samiske kultursentrene. Kompetansmiljøer innenfor formidling, digitalisering og flerkulturelle miljø vil trekkes inn i prosjektet.

5) Framdrift

Vi vurderer behovet for prosjektperiode til 6 mnd. og vil være i stand til å starte planarbeidet per 1.9.2008. Avslutningsdato vil dermed bli 28.2.2009. Vi ser ikke noe behov for å faseinndele den relativt korte perioden eller sette noen milepæler.

6) Kostnadsoverslag

Prosjektledelse: lønn, sos. kostnader og driftskostnader, kr 50 000/mnd i 6 mnd.	kr 300 000
Reiseutgifter, møter i plangruppa	kr 100 000
Opplæring, ekstern kompetanse og IT-kostnader	<u>kr 100 000</u>
Totalt	kr 500 000

Vi ønsker å gjøre noe med utfordringen om samarbeid om digital formidling, og håper at vi kan få delta i prosjektet.

Med vennlig hilsen

Stig Olsen
fung. kultursjef

Inge Strand